Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Мамо, зженіть кота, а то він мені дихати не дає!

У ЦЬОМУ НОМЕРІ:

★ Череп'яні терикони та будянські пустодзвони. (Стор. 2—3).

★ Сам п'ю, сам гуляю, ще й грошики за це маю. (Стор. 4).

★ Нові памфлети французького друга. (Стор. 7).

★ Перчанську поліклініку відкрито. Перші пацієнти: коротнозорі партачі та глухі торговельні діячі. (Стор. 10).

перець

№ 5 (472). РІК ВИДАННЯ XXII Ціна 10 коп. КИЇВ. БЕРЕЗЕНЬ 1962

Мал. Л. КАПЛАНА

Загрузли деякі вчені в травопільному болоті,
витягати їх треба звідти.

М. С. ХРУЩОВ.

Здоровенькі були!

Лист заступникові міністра освіти УРСР тов. МИРГОРОДСЬКОМУ П. Л., так би мовити, «Здоровенькі» на «Здоровенькі».

Моє вам шануваннячко, Петре Леонтійовичу!

Наприкінці вересня минулого року я потурбував керівних товаришів з Міністерства освіти своїм коротеньким листом, в якому порушив важливе, на мій погляд, питання. Якщо пригадуєте, в тому дружньому листі мова йшла про те, щоб усі наші дошкільні дитячі заклади — ясла і садочки — мали гарні, поетичні назви, а не сухі й бездушні номери, під якими вони перебувають ще й сьогодні.

Колись якомусь чиновному дяді зрбело в голову нумерувати дитячі заклади на зразок військових частин.

— Так буде простіше і зручніше для керівництва ними та обліку! — сказав неемоційний чиновний дядя. І з його, не сказать би легкої, руки появились у нас номерні дитячі ясла і номерні дитячі садки. У своєму листі я висловив думку, що було б далеко педагогічніше, емоційніше й поетичніше, коли б «дитячий садок № 233» звався б, скажімо, «Лісовими дзвіночками» чи «Соколятами», а «дитячі ясла № 137» звалися б, скажімо, «Голуб'ятками» чи «Орлятками».

І ще в тому моєму листі, у такому ж розрізі ставилося питання про школи. Ну, невже в нас справді забракло славних людських імен, якими можна було б наректи всі наші школи?

Ще раз кажу: листа було надруковано наприкінці вересня минулого року. До-о-вго, довго не було мені ні одвіту, ні привіту. Аж, спасибі вам, одізвалися ви, Петре Леонтійовичу! Через чотири місяці одізвалися! Але повірте, не це мене здивувало. Здивувала мене ваша відповідь. З вашого дозволу я її наведу повністю.

«У зв'язку з статтею «Здоровенькі були!», вміщеною в номері 18-му журналу «Перець» за 1961 рік, питання про заміну нумерації дитячих ясел, садків і шкіл певними назвами обговорювалося активом дошкільних працівників, педагогів, науковців. На підставі такого обміну думками Міністерство освіти УРСР вважає, що ясла, дитячі садки, школи повинні зберегти єдину, загальновизнану назву, яка відповідає змістові їх роботи, їх призначенню.

Дитина дошкільного віку знає свій дитячий садок по місцю його розташування, і для неї не має значення номер або назва його. Навряд чи можна пояснити дитині ясельного і навіть дошкільного віку такі назви дитячих закладів, як «Соколята», «Орлятко», «Лісові дзвіночки» і т. п.

Назва дитячого закладу повинна бути обумовлена певними обставинами. Окремим школам присвоєно імена видатних революціонерів, вчених, письменників, якщо життя або діяльність цих дітчів зв'язані з даною школою, місцевістю тощо.

Щодо нумерації шкіл і дошкільних закладів, то вона введена для зручності обліку та керівництва ними. Заступник міністра освіти Української РСР П. Миргородський».

Ох і аргументи, ох і доводи! З якого пальця ви їх виссали, шановний Петре Леонтійовичу? Ну, скажіть мені на милість божу, чому назва дитячого закладу обов'язково «повинна бути обумовлена певними обставинами»? В якій науці ви це відкопали? Де це написано, що школі можна присвоювати імена видатних революціонерів, вчених, письменників тільки в тому випадку, «якщо життя або діяльність цих дітчів зв'язані з даною школою, місцевістю тощо». Запевняю вас, що Тарас Григорович Шевченко ніколи не був у Козятині, Вінницької області, але юні козятинські громадяни успішно вчаться у школі імені Шевченка і пишаються тим, що їхня школа носить ім'я великого Кобзаря. Антон Павлович Чехов ніколи не був у Старо-Костянтинові, Хмельницької області, а Янка Купала, може, й не підозрівав, що на Україні виросте в наші дні славне місто Північнодонецьк. Так що ж, по-вашому: у Північнодонецьку не мають права назвати школу іменем Янки Купали, а в Старо-Костянтинові — іменем Чехова?

Тепер «щодо нумерації шкіл і дошкільних закладів». Ви твердите, що «вона введена для зручності обліку та керівництва ними». У нас на Україні, якщо не помиляюся, є більше 8 тисяч колгоспів, але я не бачив жодної вивіски, де було б написано: «Колгосп № 7638, такого-то району, такої-то області». Усі наші колгоспи мають назви, і, уявіть собі, це не заважає ні облікові, ні керівництву. А якщо часом щось і заважає, то зовсім не назви. Це ясно навіть дитині дошкільного віку, а ми з вами вже давно бриємось, шановний Петре Леонтійовичу!

Але найбільше мене здивувала, щоб не сказати різніше, перша частина вашої відповіді, де ви авторитетно заявляєте, що мій лист «обговорювався активом дошкільних працівників, педагогів і науковців». Неправда це, шановний Петре Леонтійовичу! Ніякого активу не було, ви просто вигадали його, вгепавши на цю нехитру штуку чотири місяці часу.

Ви могли не погодитись зі мною, ви могли просто написати: «Ти, Перче, не петрасш у цих ділах, і я, заступник міністра П. Миргородський, не згоден з тобою», А навіщо прикриватись іменем громадськості, вигадувати якийсь актив, якесь обговорення, якийсь обмін думками? Це вже, пробачайте, звичайнісіньке окозамилювання. Не гоже так робити, шановний Петре Леонтійовичу, не гоже! Треба поважати нашу пресу. І себе.

Привіт від усього серця!

Од вашого ПЕРЦЯ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

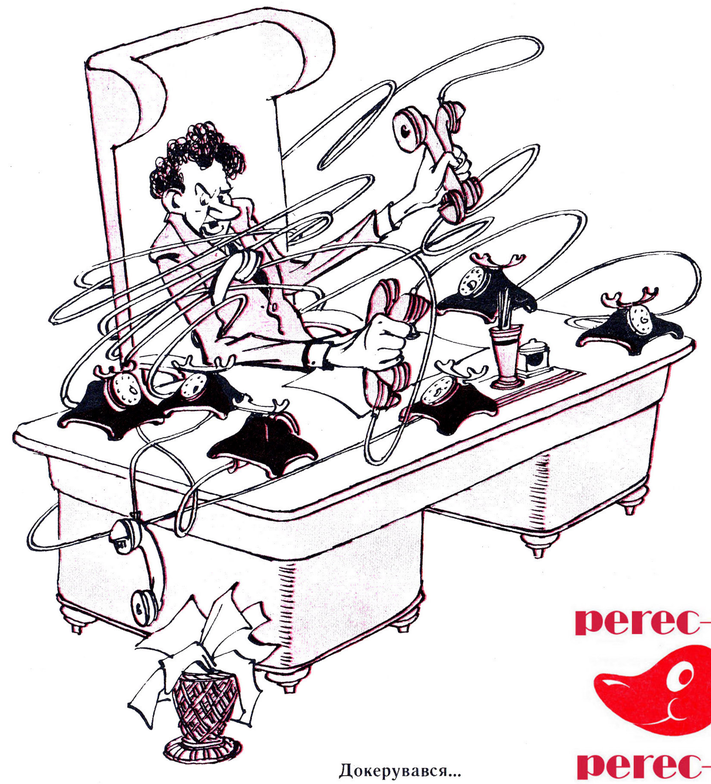

Докерувався...

perec-ua.
perec-ua.

А в Будах кукрікають...

Жили собі дід та баба. У Будах на Харківщині. Було в них кілька курочок рябих і півень. І все йшло нормально. Краще, ніж у казці. Та якось прокинулася баба вночі від півнячого співу — і до діда:

— Це наш. Ще й на світ не займається, а він репетує. Завтра ж на базар понесемо!

— А його діло півняче, — буркнув дід, — прокукурікав, а там хоч не розвидняйся. Скільки років отак співав, а тепер не догодив?

— Тепер не ті часи. Мені пустодзвона не треба. Краще будильника куплю!..

Півень цього не чув, інакше б образився. Бо й справді, з позиції високого курячого сідала півняче діло аби кукурікнути. А щоб по ньому годинники звіряти, — на те жоден півень зобов'язань не підписує.

Це зрозуміло. Але коли про окремих відповідальних працівників говорити, то тут не все зрозуміло. Чого вони, наприклад, замість того, щоб діло робити, тільки кукурікають?

От у тих-таки Будах є фаянсовий завод «Серп і молот». А на тому заводі є, звісно, керівники. Підписали вони високі та широкі зобов'язання, а виробничого плану і не виконали. Кукурікнули, а про те, щоб слово з ділом не розходилося, не подумали.

Саме тому і з'явилися на світ божий такі разючі цифри: 72 проценти ручної праці і 24 проценти браку.

Половина всієї фаянсової продукції республіки зроблена руками будянців. А руки ці золоті. Можуть і на виставках, і за кордоном, і вдома своїми виробами людей тішити. Та задумав оце недавно пенсіонер Мартин Миколайович Кулик з Харкова купити своїй Максимівні кілька мілких тарілок. А в крамницях лише глибокі. Є й мілкі, та не прості, а з двома золотими вусиками і з кусючою ціною.

— Що там у Будах діється? — подумав Мартин Миколайович. — Поїду подивлюся.

І поїхав. Зійшов з електрички на станції Комарівці, зустрів робітників із заводу, розпитувати почав, де ж мілкі тарілки поділися, а робітники йому:

— Та глибокі ж тарілки дорожчі від мілких! От і наказав директор виконувати ними план по валу. Оті золоті вусики — теж для валу. Домалюємо зайвий вусик, і ціна солідніше стає. На інших дільницях простої, а на дорогих підглазуркових роботах — надурочні години. У фонд зарплати ніколи не вкладаємось. По валу ще дибаємо, а насправді задніх пасемо. Бачите оту вищу від заводоуправління фаянсову гору? То — брак.

А гора й справді висока. Видно з неї потилиці працівників заводоуправління. Сидять і від своєї ж гори браку носи відвертають. А вона росте на очах. 24 проценти постійного браку — це значить, що кожна випущена заводом четверта тарілка, ваза, сервіз ідуть на звалище. При 200 тисячах одиниць щодобової продукції майже 50 тисяч — на черепки!

Усе це робить прадідівська техніка і технологія. Посуд у сушилах треба витримувати три години, а його проганяють за півтори. Запропонував було раціоналізатор т. Агроньский новий метод сушити посуд. Ця пропозиція мала уберегти тисячі тарілок од тріскання, але сама від тяганини тріснула.

Величезний брак дає горновий цех од злипання посуду. І тут робітник т. Кузнецов вніс пропозицію, як позбутися браку. 200 тисяч штук посуду щомісяця могла вона врятувати. Та начальник ВТК Шевченко М. М. замаринував її. Були ще хороші пропозиції робітників Сєчкіна і Дурнєва. Були... та в кошик техради загули!

Спокійно жити, іноді голосно кукурікнути, а потім ховати голову під крило, вчить своїх підлеглих сам директор заводу Георгій Васильович Любарцев.

Провалилися, приміром, підлоги в горновому цеху. Зобов'язали збори директора відремонтувати ті підлоги до І травня минулого року. А директор попросив продовжити строк. Продовжили. Потім ще місяць випросив. А тепер уже й не просить — тільки обіцяє.

Два заступники директора тт. Олійник і Буряковський, якби й хотіли, то не можуть щось вирішити без візи директора. Просять вони головного інженера т. Коробова — допоможи! Той пише проекти наказів, а директор спокійненько складає їх у шухляду. Так закінчується бюрократичний цикл.

Поділили горновий цех на два. А наказу про це не видали. І начальники двох цехів сваряться, де чия стіна, кому склити вікна і т. д.

Розпорядився якось головний інженер цехи ремонтувати. А директор своєї: будемо фасад чепурити! Тепер фасад сяє, а в цехах сам чорт ногу зламає.

А було й таке. Відправляли чотири вагони продукції на експорт. Затримувала дрібниця — упаковка.

— Що будемо робити? — запитали у директора.

— На головного інженера чекати, — відповів директор. — Підпису його не бачу.

А головний інженер у відрядженні був. От і простояли вагони сім днів. А потім, коли директора запросили особисто прибути в радгосп і доповісти про стан експортних поставок, т. Любарцев послав доповідати свого заступника т. Олійника. Так спокійніше.

Провела недавно багатотиражка «Будянський фаянс» рейд-перевірку використання резервів. Півсторінки про недоліки та невикористані резерви списала. Та керівників заводу місцева критика вже не бере: в одне вухо вскочила, в друге вискочила. Не думають керівники заводу про виробництво, про виконання зобов'язань дбати. От хіба що кукурікнуть голосно: беремо, мовляв, зобов'язання! О, це вони можуть...

К. ЛЕМЕШЕВ.

Гірчак на висоті

Спочатку давайте з'ясуємо, що таке гірчак.

Щоб далеко не ходити, звернемося до Павла Олександровича Хлєбникова, бо Павло Олександрович має до гірчака, так би мовити, пряме і безпосереднє відношення: він — директор Української науково-дослідної станції по боротьбі з гірчаком.

— Гірчак, — скаже вам Павло Олександрович, — це бур'ян. Із усіх бур'янів бур'ян — найлютіший, найшкідливіший, найнебезпечніший для наших ланів.

На Україні цьому бур'янові чомусь найбільше полюбилася Херсонщина. Отож не дивно, що науково-дослідну станцію по боротьбі з гірчаком створено саме в Херсоні.

Коли сюди якось навідався один з обласних керівників, науковий працівник т. Бондаренко Д. В. на повний голос розповів йому про деякі не дуже, сказали б ми, світлі сторони діяльності станції.

Як там на це реагувало обласне керівництво — невідомо. А от керівництво станції до цього сигналу пильно прислухалося. Минуло дуже небагато часу, і згаданий науковий працівник пішов з роботи «за власним бажанням».

Дуже палке, прямо-таки жагуче бажання негайно звільнитися з роботи виникло й у аспіранта Лисенка А. К. зразу ж після того, як він пройшовся критичним терпугом по деяких не зовсім привабливих сторонах науково-дослідної і адміністративної діяльності свого директора.

Якось на зборах працівників станції з критичними зауваженнями на адресу директора виступили тт. Кубанцев і Назарова. Вони, між іншим, поцікавилися, навіщо Павло Олександрович витрачає державні гроші на речі, які станції зовсім не потрібні. Наприклад, на моторолери, кіно- і фотоапарати...

Не дуже розвеселили Павла Олександровича ці запитання. І вже зовсім опечалили його слова про те, що він нібито глушить критику.

— Я? — обурився він.—Та я без критики — як без повітря: дихати не можу.

І на підтвердження своїх слів зразу ж здихався ораторів: Назаровій дав знати, що її «скорочено», а Кубанцеву оголосив, що адміністрація не має заперечень проти того, щоб він з роботи пішов «за власним бажанням».

З того часу запанувала дивна гармонія між поглядами керівництва станції і поглядами підлеглих.

Директор, наприклад, бажає, щоб жоден комар носа не підточив під ті 93 літри спирту, які він невідомо на що списав. І дійсно — всі комарі Херсонщини, наче змовившись, сюди носа свого не совають.

Та що там комарі! Люди — і ті не наважуються рота розтулити... Добре оглушив їх Хлєбников своїм адміністративним басом.

Тепер, після того, як директор «реагнув» на критику і вжив відповідних заходів, — на станції, нарешті, запанувала тиша. Така благодатна тиша, що вже й неозброєним вухом можна почути, як росте і пнеться вгору гірчак.

Г. ЩЕРБАК.

Картинна галерея перця

Мал. В. ГЛИВЕНКА

СМІХ У РАЮ

Не будемо доводити, що трапилося це саме у тому раю, з якого за аморальний вчинок вигнали Адама і Єву. Можливо, це був і не рай, а тільки якийсь його філіал. У всякому разі, коли глянути на речі тверезо, — тобто, побувши перед цим у витверезнику, — то сміливо можна сказати, що люди у цьому райському куточку почувають себе не гірше, ніж почували Адам і Єва до свого гріхопадіння.

Ніякою роботою ці люди не обтяжені. Їдять, як кажуть, від пуза і ні копійки за це не платять. Гуляють, коли хочуть і скільки хочуть. Слух їхній милують райські голоси, записані на магнітофонну плівку, а зір — чарівні видіння, що виникають на екрані першокласного телевізора.

Час від часу, помахуючи білими крильцями халатів, до них прилітають миловидні янголиці й розпитують, чи не скучно їм, чи, бува, щось не болить, чи часом не одлежали якоїсь анатомічної деталі.

А слідом за цими янголицями з'являються інші. І тоді вуха постояльців модернізованого раю вловлюють такі співи:

— Антоне Корнійовичу, що ви зволите замовити на сніданок?

— А вам, Гаврило Даниловичу, на вечерю що приготувати?

Усе це записується до блокнота. Потім заноситься у меню-розкладку. Потім передається на затвердження лікареві.

Аякже!

Лікарі повинні слідкувати за тим, щоб страви були смачні й, головне, поживні для шлунків, звиклих більше до питва, ніж до їжі.

Лікарі повинні дбати ще й про духовний харч своїх пацієнтів. Для цього тут є велика і зі смаком підібрана бібліотека.

Одним словом, хочеш — читай, хочеш — гуляй, хочеш — пиши з нудьги дисертацію про холодні і гарячі закуски.

Не життя, а — малина! Справжній рай земний для тих, хто дивиться на білий світ крізь денце пляшки та бачить його тільки під кутом 40 градусів.

І тому дивно стає, коли чуєш, як інколи в тому раю лунає досить їдкий саркастичний сміх.

З кого, гадаєте, сміються «бухарики»?

Уявіть собі — з Міністерства охорони здоров'я.

Чорна невдячність, — сказали б ми, якби... Якби і самих нас на сміх не потягло од того, що ми почули. А почули ми досить цікавий — науково обгрунтований трактат про... заохочуваного прогульника.

Що таке взагалі прогульник?

Це людина, що без поважних причин не виходить на роботу і цим самим завдає певної шкоди виробництву. Такого, як відомо, гладять проти шерсті.

Інша справа, коли цей прогульник полюбляє чарку. О, то вже, як кажуть, арія з зовсім іншої опери.

Такого прогульника на державний кошт опохмеляють. Його безкоштовно харчують. Йому порошечки дають, щоб голова не боліла. Його, як оте мале дитя, доглядають протягом одного-двох місяців. А, попри все це, його ще і преміюють: видають листок непрацездатності.

Такий порядок!

І, треба сказати, що хлопцям-молодцям, які вже пили горілку, пили наливку, пили і ще довго збираються пити, цей порядок до душі.

Що, наприклад, може про цей порядок сказати Олексій Олександрович П'ятаков — виконроб Київського будівельно-монтажного управління? Одне тільки слово: спасибі!

Спасибі товаришам з Міністерства охорони здоров'я за те, що дали йому, п'яниці, можливість тільки за один 1961 рік тричі відпочити в лікувальному закладі, та ще до того одержати за це чималеньку грошову винагороду.

Дехто може сказати: хіба ж можна відмовити хворій людині у лікуванні?

Ні, йдеться не про хворих, а про морально розбещених людей. Таких, як Сергій Вікентійович Веренков, працівник Київського заводу медобладнання, як Вячеслав Петрович Хрустальов, старший механік БМУ-2, котрі не стільки працюють, скільки гостюють у відділенні алкоголіків Київської психоневрологічної лікарні.

А чому б їм минати цей гостинний дім, коли тут можна краще відпочити, ніж на курорті. Мало того, що ти відпочиваєш, тобі за це ще і приплачують.

Спробували ми підрахувати, скільки ж втрачає щороку держава на оздоровленні одних лише київських «бухариків».

Вийшла досить-таки солідна цифра.

А хіба ж київський будинок відпочинку для п'яниць — єдиний?! Такі заклади є у всіх областях республіки. І можна не сумніватися, що в кожному такому райському куточку звучить сміх. Сміх на адресу тих, що так ревно пікнуються про добробут п'яниць.

Ні, мусить коли-небудь той сміх припинитися!

Ми навіть певні, що вщухне він зразу ж після того, як працівники Міністерства охорони здоров'я усвідомлять, що, крім здоров'я людей, вони повинні охороняти ще й державну касу. І тоді вони п'яничкам перестануть вимощувати дорогу листками непрацездатності. Можливо, ще й погрозливо насвариться на них пальцем та й скажуть:

— А хто з нас, братця, буде сміяться, того будем бить!..

Бити, розуміється, карбованцем. Це дуже дійова профілактика.

Г. БЕЗБОРОДЬКО.

Моя бригантина

Коли я згадую про ті події, то кожного разу мене немов жаром обсипає.

Приїхав я у відрядження до міста... проте, яке це має значення, куди саме я приїхав? Факт той, що приїхав. І зупинився я тоді в готелі... Не буду казати, в якому саме готелі. Головне, що я зумів примоститися в ньому.

Діло ділом, а кортить і на лоні природи побувати: порибалити чи там якусь качку підстрелити.

Отож, не довго думаючи, зайшов я до магазину «Спорттовари» та й купив гумового човна. Отого самого, що повітрям надувається. «Геніальна штука! — радію.— На озері він стоїть і не ворухнеться, річку ним теж можна форсувати, та що там говорити — він і моря не боїться! А яка зручність! Оце плаваєш собі, плаваєш, ловиш рибку, ловиш, а вона не ловиться... Не біда! Випустив з човна повітря, склав його в мішок, поклав собі на плечі, і «поплив» човен на тобі туди, куди вже йому там треба».

Приніс я своє надбання в готель, розгорнув його, поклав на підлозі, помилувався, подихав ароматом гуми, пофантазував про казкові улови і сховав скарб у шафу.

Протягом усього того дня я був найщасливішою людиною. Я ходив по редакціях і мило посміхався навіть тоді, коли мені говорили різні нісенітниці про мої оповідання.

Але наприкінці дня у мою голову гадюкою заповзла тривожна думка: «Надто вже багато радості дає мені отой човен. Хоч би не було печалі. А може, в ньому є дірочки? А може, гума пріла? А чи не кособокий він?»

І як тільки на чудове місто спустився чарівний вечір, я подався до готелю... Швиденько роздягся, вийняв човна з шафи і почав його надувати. Поступово моя бригантина набувала обрису еліпсоїда, і від того, як вона наповнювалася повітрям, серце моє сповняла радість. Значить, усі мої тривоги і сумніви марні, мій човен — високоякісний. Дми далі!

Не минуло й півгодини наполегливої роботи, як мій човен уже бринів, немов туго натягнута струна. Я дав насосові спокій, приліг перепочити і почав мріяти... Про що я міг тоді мріяти? Звичайно, про те, як я, маючи власну «посудину», буду ночувати на воді, буду ловити рибу, буду стріляти...

І враз — справжній постріл! Та такий, що аж шибки задзвеніли, що аж у вухах закололо. Блискавкою майнуло в голові: «Учбова стрільба? Вибух газу?»

Розплющив очі і мене, немов електричним струмом, кинуло з ліжка. На підлозі лежали жалюгідні клапті з моєї бригантини.

Але в ту ж мить я зітхнув з великим полегшенням: «Як добре, що така оказія не на воді приключилася»...

Та передчасною була моя радість, бо в мої двері вже гупали кулаками та ногами і вигукували:

— Його вбито!

— Міліцію.

— Швидку допомогу!

— Диверсант!

Людина, заглянувши в майбутнє, намагається скерувати події на свою користь. Отож і я, щоб не мати зайвого клопоту, відчинив двері. Люди кинулись у мою кімнату.

— Живий?

— Що трапилось?

Якусь мить стояла мертва тиша, а потім покотився гучний регіт, бо ж усі побачили шматки судна і розгубленого капітана в трусах, який зазнав корабельної аварії на суші. Сміялися до сліз. Але ж після сміху почалося інше.

— Неподобство! Переполохали увесь готель!

— Виселити його!

Нарешті, мені повернуло мову.— Люди добрі! — почав я апелювати до умів і сердець моїх гостей. — Якби ви побачили мене тут мертвим, то жалкували б. Чому ж ви обурюєтесь, побачивши мене живим? Радіти треба!

Моя проповідь вплинула. Обурення вщухло. Одні задумалися, а другі бурчали по інерції, але вже стиха.

Люди мені простили. Адміністрація готелю — ні. Вона дуже дипломатично (делегати приїжджають!) виселила мене...

І мусив я повертатися додому. А повернувшись, зразу ж почав латати свою бригантину. Знайшовся майстер, який зліпив її так, що вона знову набула свого первісного вигляду.

А тут саме сезон полювання в розпалі! Склав я у великий рюкзак усе те, що мисливцеві потрібне, а до рюкзака прив'язав торбу з бригантиною, почепився на попутну машину і подався на озера...

До чого ж хороше на тому озері! Ласкаве сонячне проміння золотить і зелені верби на березі, і білосніжні лілеї на тихій воді... Цілюще повітря... Тиша... Лиш таємниче шепочуть комиші.

Щоб не прогавити вранішнього перельоту качок, я вирішив заночувати саме в отих таємничих комишах. Вибрав хороше місце, розклав у човні своє господарство, добре повечеряв.

До пізньої ночі прислухався, як плюскотить риба, як крячуть качки, як посвистує водяний пастушок, а потім вирішив годину-другу подрімати.

Почав умощуватись, і відчув, що піді мною вода. Звідки? Помацав рукою і намацав тверду та гостру очеретину. Вона проколола дно моєї бригантини... Уявіть моє становище! Плавати я вмію, але ж на мені одяг, а в човні рушниця. А тут ніч, густі комиші, жаби, вужі і п'явки...

Насилу я випхнув прокляту очеретину, а дірку заткнув пальцем. Але через деякий час я переконався, що сидіти у воді і тримати палець у дірці днища — не дуже весело. Заткнув дірку хусточкою. Не допомогло. Вода прибувала. Спробував затиснути гуму між пальцями — пальці потерпли.

У боротьбі за живучість свого човна я довго вовтузився, сердито буркотів, сопів і з нетерплячкою чекав, коли вже почне розвиднятися...

Нарешті, багрянець торкнувся хмари на обрії. А в моїй бригантині уже було повно води, і я думав, що вона ось-ось піде на дно...

Десь на березі загомоніли люди. Я відчув, що всьому кінець, і заволав:

— Люди добрі! Рятуйте!

І враз за моєю спиною хтось гаркнув басом:

— Чорти б тебе вхопили! Я думав, що дикий кабан товчеться. Цілу ніч брьохається, всю дичину розполохав! Злазь зі своєї калоші, тут жабі по коліна!

Я ступив у воду і відчув під ногами мулястий грунт. Моя бригантина сиділа на мілині...

Шумів очерет. А чоловік у болотяних чоботях, з рушницею в руках ішов до берега, проклинаючи мої сирі кістки.

Іван ГАЙДАЄНКО.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

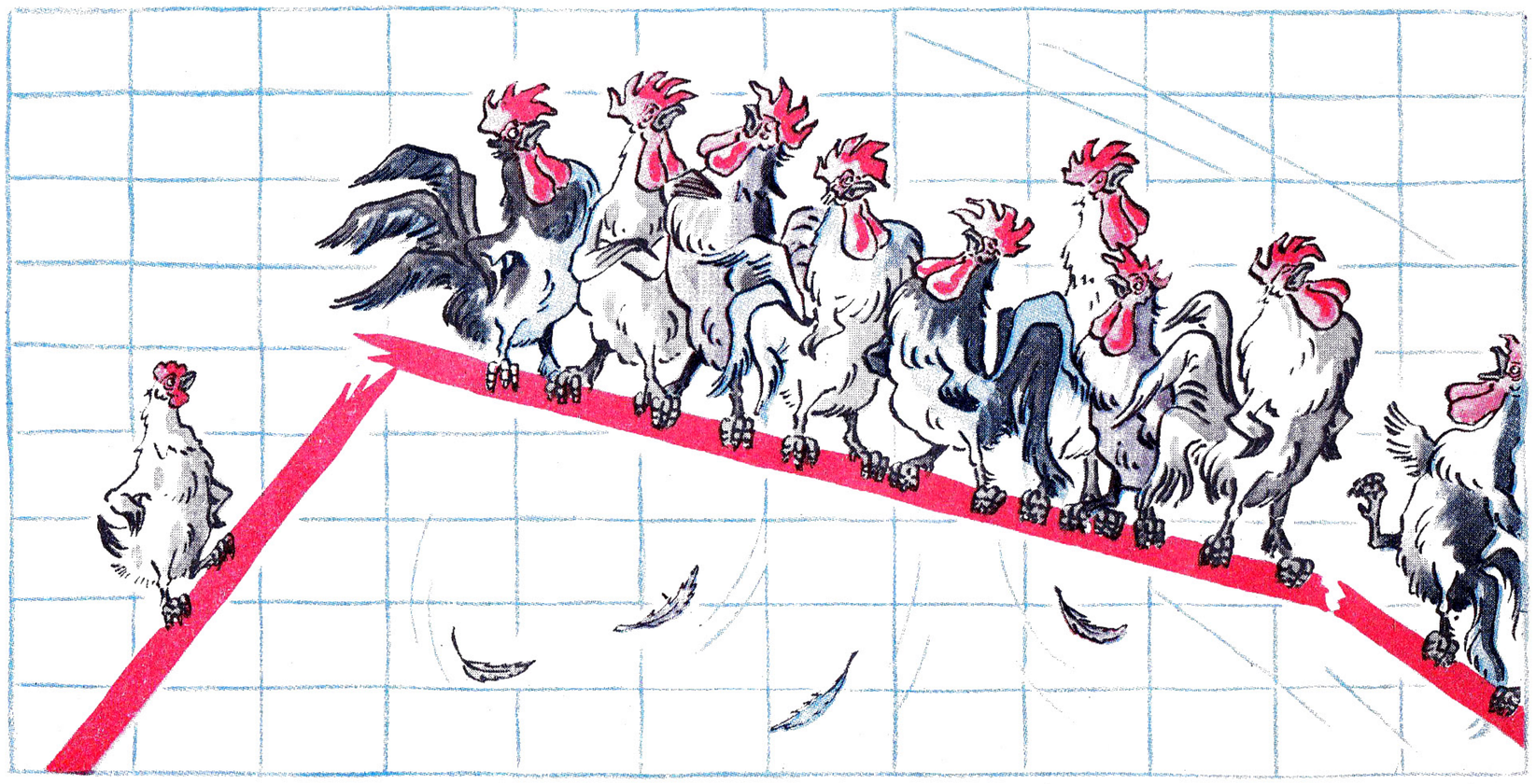

Крива яйценосності в деяких колгоспах.

Мал. БЕ-ША

НА РИНГУ «ВІЛЬНОГО СВІТУ»

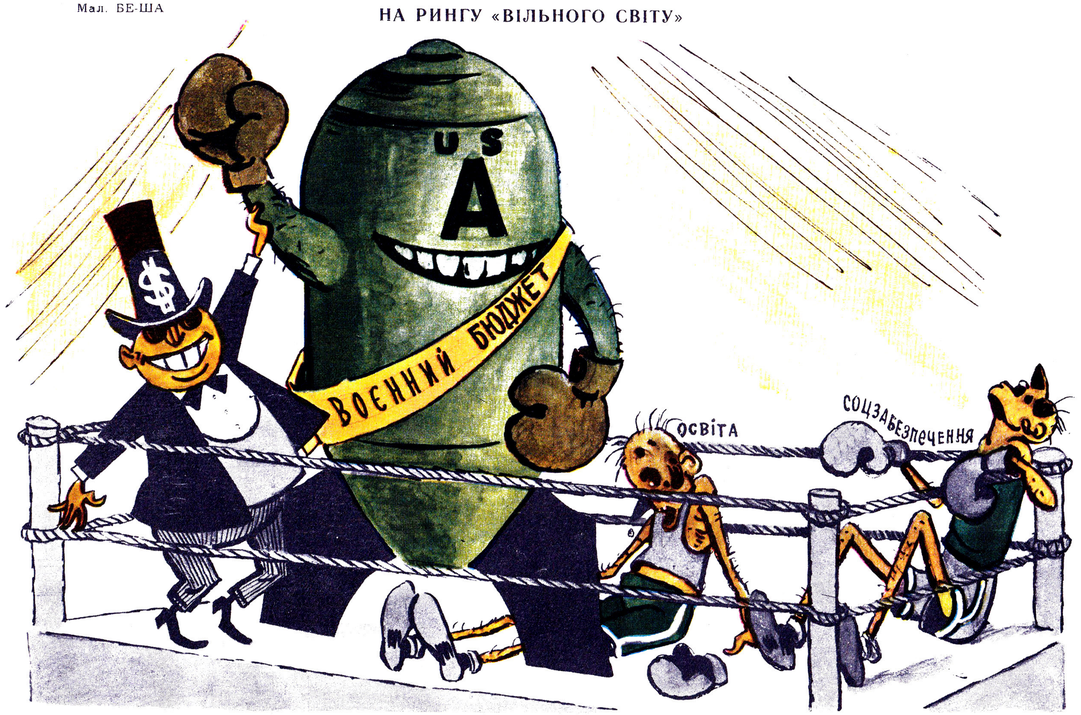

Переможець.

НОТАТКИ ПРО ЇХНІ ПОРУШКИ

Коментарі Перця записали: М. ВІЛЬБА, Ю. КРУГЛЯК та В. ЛАГОДА.

ЗЛОЧИН І КАРА

Цього разу лондонський прокурор був невблаганний — він вимагав найвищої кари для злочинця Батча, як для невиправного агресора. І суд задовольнив вимогу прокурора: Батча засудили до страти. Злочинець був до всього байдужий, він навіть не побажав скористатися зі свого права на останнє слово. Більш того, його навіть не було на лаві підсудних. Замість нього і від його імені виступала на суді Констанца Геймбл з Шорхейма. Вона заявила, що нарада надто сувора, що Батч заслужив щонайбільше на догану з попередженням або на церковне покаяння.

А, між тим, Батч — справді лютий агресор. Це — старий бульдог-рецидивіст. (Судді боялися викликати його в суд, тому судили заочно).

Хазяйка довела на суді, що Батч — чудово вихований, освічений, дисциплінований пес з дуже лагідним характером. Він приятелює навіть з кішками і констеблями. Він люто ненавидить тільки своїх родичів — псів усіх порід. З ними у Батча персональні рахунки, які почалися з його дитинства — ще цуциком Батч дуже потерпів від зубів дворняги, і з того часу заприсягся мстити собачому родові. Не допомогло і 18-місячне перебування Батча в собачому перевиховному центрі в Хемптоні.

Минулої осені суд зобов'язав хазяйку вжити заходів для суворої ізоляції Батча. Та, незважаючи на це, Батч умудрився розправитися ще з трьома собаками. Цей новий злочин і переповнив чашу терпіння англійського правосуддя.

Долю Батча ще остаточно не вирішено. Ще невідомо, що скаже суд вищої інстанції — чи потрапить Батч на мило-варню, чи відбудеться церковним покаянням. Але й незакінчена справа Батча наводить на деякі роздуми.

В англійській судовій практиці кожний вирок стає основою в аналогічних справах. Ото було б добре, якби вирок агресорові Батчу став зразком для вироків двоногим агресорам у людській подобі. Якби їх засуджували якщо не до смертної кари, то принаймні до гамування намордником і міцним ланцюгом.

Як би це підвищило авторитет англійського суду!

АДОЛЬФІВ ГОЛОСОК

Фашистський листок «Дейче Зольдатенцейтунг», що ось уже дванадцятий рік веде розгнуздану гітлерівську пропаганду, перейшов з двотижневого на тижневий випуск.

Пройшли часи... Минула скрута...
Щодень підноситься листок:
Тепер щотижня можна чути
«Святий» Адольфів голосок.

БЛИЗЬКО ЛІКОТЬ, ТА НЕ ВКУСИШ

«Ми повертаємось на Кубу, і дуже скоро!» — заявив нещодавно секретар виконкому контрреволюційної «Об'єднаної організації визволення Куби» Маріо Гарсіа Колі.

«До Куби, очолюваної Фіделем Кастро, ми вживемо заходів у належний час з належною підготовкою», — заявив заступник міністра оборони США Гілпатрік.

Апетит ваш не згаса,
Та хотіти мало —
Не для пса ковбаса,
Не для кота сало!

50...

На ліквідацію неписьменності серед дорослого населення Сполучених Штатів в цьому році передбачається використати 50 мільйонів доларів (у США налічується 7.800.000 неписьменних), а на воєнні цілі — 50 мільярдів доларів.

Бюджетик справний склали Штати:
І тут і там по п'ятдесят —
Лиш на шаги читати вчать,
На мільярди ж — убивати.

ІТАЛІЙЦЯМ ВИДНІШЕ

Центральний орган папського престолу «Оссерваторе романо» надрукував трактат дуже вченого патера Реджінальда Фрачіско. Йдеться в тому трактаті про богохульство в Італії. Патер Фрачіско точно підрахував, що в Італії цим смертним гріхом заражено 40 процентів дорослого чоловічого населення, 30 процентів молоді і 10 процентів жінок. На першому місці серед цих грішників стоять теслярі, за ними йдуть матроси, далі — металурги, велосипедисти, футболісти. Останні місця посідають крамарі і швейцари. Щодо різних видів богохульств, то за статистикою падре Фрачіско виходить, що в П'ємонті «кричать» бога і богоматір, в Лігурії — Христа і знову ж таки бога і святу діву, в Емілії — бога і всіх апостолів і т. д. Звичайно, не забувають при цьому папу римського з усіма його кардиналами!

Свій трактат падре Фрачіско закінчує такими висновками:

1) Число богохульств в Італії значно зросло порівняно з 1938 р. і продовжує зростати.

2) За кількістю богохульств на одиницю населення Італія міцно посідає перше місце в світі.

Що ж, італійцям видніше, як бога вшановувати, вони ж стоять найближче до нього — адже посеред Італії живе намісник бога на землі — папа римський. Кому, як не італійцям, знати, що дає божа і ватіканська благодать!

Андре ВЮРМСЕР

Нові памфлети

ТАМ, ДЕ ПАНУЄ ДОЛАР...

Я не звик говорити, як дехто: «Це безглуздя, властиве лише Америці. Спасибі, господи, що ти не зробив мою країну, подібною до неї!» Бо якщо моя країна більш ввічлива, більш цивілізована, це не перешкоджає їй бути по суті дуже схожою на Сполучені Штати. Між капіталістичними державами, якщо вони і населені антиподами, менша відстань, ніж між Німеччиною Аденауера і Німеччиною миру й соціалізму. І ті заокеанські дурниці, над якими сміємося сьогодні, завтра, можливо, ми змушені будемо запозичити...

Скрізь, де панують гроші, війна є комерцією, і люди збагачуються на засобах самовбивства, сприяючи ускладненню міжнародного становища і збільшенню воєнних замовлень. Скрізь, де гроші — основна сила, грошовому мішку здається неможливим, що атомна війна однаково загрожує бідним і багатим.

А звідси — нинішнє американське божевілля: «Хто ще не має власного або сімейного сховища? Спеціальні ціни для великих родин. Сховище Сміта («Сміт і Ко») порятує вас від найстрахітливішої війни...»

Оскільки тут панують гроші, ви знаєте суму, що її одержить перший американець, якому вдасться повторити подвиг Гагаріна і Титова. Крім того ж, ви можете підрахувати рекламні контракти, які, немов метеорити, ллються на нього. «У Космосі я курив лише сигарети «Селект»... «Завдяки віскі «Заборонений», я пізнав бога», — говорить перший космонавт «вільного світу»...

Оскільки гроші — загальне мірило всіх речей, людське життя — теж гроші. Ваша щітка для одягу впала, наприклад, з вікна на вулицю. В залежності від того, чию голову вона розбила — алжірця-сміттяра чи хазяїна металургійних заводів, — ваша необережність коштуватиме сотні легких франків або мільйони важких!

Стільки-то доларів «коштує» не лише кожен ваш співвітчизник, але й кожен його палець, кожен його зуб. Якщо ваш лікар із задоволенням потирає руки, коли ви хворієте, якщо епідемія грипу є золотою жилою для фабрикантів фармацевтичної продукції, — ваш лікар, однак, відповідає своїм гаманцем за ваше здоров'я, за ваші пальці, за ваші зуби. Ваше здоров'я, як і будь-яка інша річ, є об'єктом крутійства і шахрайства.

У Сполучених Штатах це явище набуло нечуваного поширення. Одна спеціалізована газета писала, що в 1961 році кожен сьомий американський лікар притягався до суду за неефективне лікування. Загальна сума судових витрат на цих процесах досягає 2,5 мільярда доларів. Удесятеро більше, ніж у 1951 році — ось який прогрес! А в Каліфорнії, де лютує один адвокат, що спеціалізувався на таких «антимедичних» операціях, до суду притягається кожен четвертий лікар!

Так капіталізм пропонує для кожного породженого ним лиха свої «ліки», заробляє і на тому, і на іншому, і на атомній бомбі, і на протиатомних сховищах, і на хворобах, і на лікарях...

Уявляю собі, якими широкими очима дивилися б на всі ці диковижні речі — сховища для багатих, збагачення на озброєнні, прибуткові епідемії, процеси проти лікарів — школярі соціалістичних країн!

АНЕСТЕЗІЯ

Двісті днів нашого життя. Двісті днів війни в Алжірі: табори «перегрупування», голодні діти, смерть солдатів. Двісті днів робітничих страйків, селянських демонстрацій, виступів службовців! Двісті днів, які бачили історичний політ Титова та інші величезні перемоги соціалізму, бачили нові сутички між пригнобленими народами і колонізаторами, між пригнобленими класами і його величністю Грошовим мішком. Двісті днів нашого часу, відділеного майже двома століттями від тієї епохи, коли було взято Бастілію.

Ось як резюмує найголовніші події цих двохсот днів щотижневик «Франс-діманш», на жаль, не єдиний у цьому роді. Ось чим його монументальні шапки і заголовки щотижня привертають увагу читача:

«Бодуен і Фабіола: секрет їхньої любові».

«Сімейне щастя принца й принцеси Монакських у небезпеці!»

«Драма ревнощів між Фабіолою і принцесою де Ретї».

«Двоє чоловіків домагаються руки Сорейї».

«Жахливий скандал при англійському королівському дворі!»

«Шах: нас із шахинею Фарах хочуть розлучити!»

«Трагічні дні королеви Єлизавети».

«Фабіола повстає проти принцеси де Ретї».

«Єлизавета востаннє попереджає принцесу Маргерет».

«Шах карає Сорейю».

«Любов чи трон? Болісна альтернатива Беатріси Голландської».

«Правда про відносини між Єлизаветою і чоловіком принцеси Маргерет».

«Фарах Діба тремтить за свого сина».

«Дивний сум королеви Єлизавети».

«Жахливе визнання принца Монакського».

«Після драми Фабіоли англійців теж охопив жах. Маргерет ставить під загрозу життя своєї дитини...»

Прирівнюю без зайвої скромності, як чверть століття тому я десь писав, що найперша культурна перемога соціалізму полягає в радикальному знищенні будь-якої можливості експлуатувати й розвивати дурість обивателя. І навпаки: доки Грошовий мішок не скинуто з трону, він анестезуватиме свої жертви...

Що правда, то правда: громадяни соціалістичних країн настільки «позбавлені свободи», що майже нічого не знають про диковижні події, на які натикаються ці газетні заголовки. Навпаки, читачі «Франс-діманш» знають «усе». Крім того, кому приносить користь це злочинне вживання анестезуючих засобів.

ХРЕСТ І ПРАПОР

З приводу однієї моєї замітки католицька газета «Круа» («Хрест») вирішила полемізувати зі мною, і на цей раз — о диво! — вона була ввічливою. Якщо я мрію, пише цей орган єпископату, «про яскраву зорю, що сяє над країною, де людина людині брат і не буде конкурентом», — то тим самим я мимоволі здійснюю побажання папи Іоанна XXIII.

Невже папа, мій святий «однодумець», засудив режим конкуренції, що його безбожники називають ще капіталізмом і основою якого є експлуатація людини людиною? На жаль, святий отець до цього не причетний...

«Якщо ви думаєте знайти, — провадить далі «Круа», — правила поведінки у програмі XXII з'їзду...» Мій набожний колего, ви плутаєте поняття: Програма — це не правила поведінки; я припускаю навіть, що можна жити за правилами християнської віри і все-таки брати участь у будівництві комунізму...

Отож, якщо я вірю в цю Програму, — «Знайте, — кажете ви, впевнені, що я цього не знаю, — знайте, що у католиків натомість є папська енцикліка».

Що ж, я про це знаю. Я навіть думаю, вельмишановний, що ви надто скромні: ви маєте не одну, а десятки енциклік, якщо вважати лише ті, які з'явилися після виходу у світ «Маніфесту Комуністичної партії».

Були серед цих енциклік такі, що засуджували республіку, і такі, що проголошували союз із нею, такі, що робили реверанси капіталізмові й інші, що оплакували гріхи капіталістів.

Та не було серед них жодної, яка б була спрямована проти приватної власності на засоби виробництва і вимагала експропріації експропріаторів (пробачте мені далеко не євангельську мову, вельмишановний, але що вдіеш — я називаю речі їхніми іменами).

Між католиками, «озброєними» ще однією енцикліку, яка не дає їм нічого нового, і людьми, які вирішили здійснити Програму XXII з'їзду, щоб цей світ став кращим, справедливішим, людянішим, — між католиками і цими людьми, запевняю вас, боротьба буде нерівною. Та й хіба між ними точитиметься боротьба нашого часу? Направді віруючі, куди б не штовхав їх папа, змушені будуть зробити вибір між хазяїном і своїми власними інтересами, між капіталізмом і соціалізмом. Що ж до моїх справжніх однодумців, то їхня тріумфальна доля не залежить від знайомства з енцикліку «Матер ет магістра».

«Матер ет магістра». Тобто: мати і вихователька. Так називає Іоанн XXIII церкву. Подивіться, колего, на побожного Франко, на благочестивого Салазара і на багатьох їм подібних і погодьтеся, що в цієї «вихователькі» дуже невиховані діти...

Отож, коли йдеться про те, щоб організувати життя на цій планеті на благо людства, а не тих, чиє панування підтримує церква, я віддаю перевагу червоному прапорові перед вашим хрестом.

Переклад з французької.

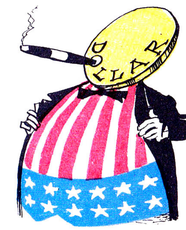

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

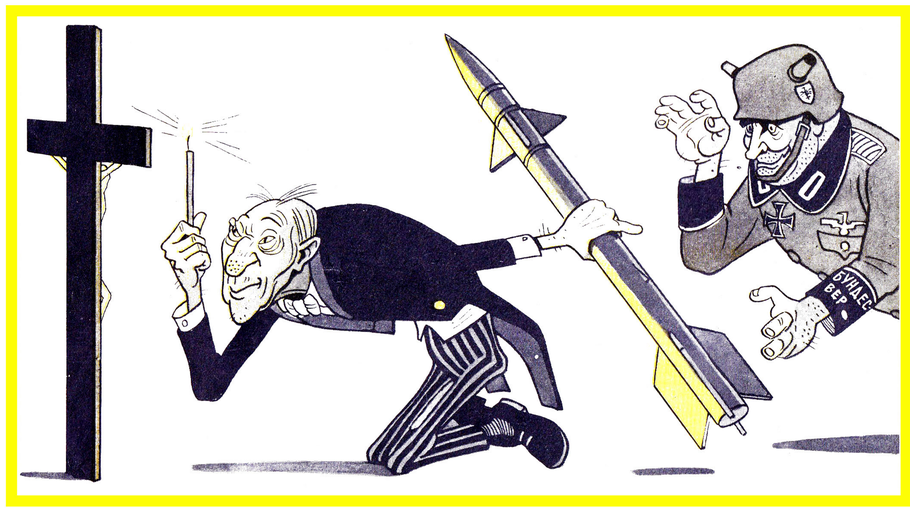

Богові свічку, а чортові — кочергу.

Дітям не дозволяється

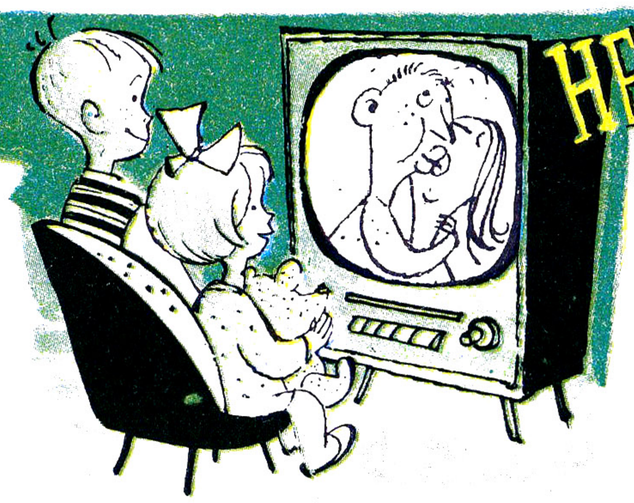

Чи траплялося вам слухати дискусії дітей на мистецько-етичні теми? Я — майже щодня. Хочеш чи не хочеш, а слухай, бо дітись нікуди — живу я в новому малогабаритному будинку. А перевага нашого малогабаритного перед іншими цегляними будинками ось яка: у ньому геть усе чисто чути. Лає жінка чоловіка — чуємо. Хвалить — чуємо. Плаче жінка — чуємо, сміється — чуємо, ну, геть усе чисто чутно, що робиться у квартирі сусідів. Я з сусідом через стінку завжди перегукуюсь:

— Чув, Гриша, про літаючі тарілочки?

— Угу, — бадьоро відповідає. — Здорово!

Враженнями про кінофільми теж обмінюємось через стінку.

— Бачив, Гриша, «Кер-Огли»?

— Угу, — жваво відгукується Гриша. — Здорово!

І з вулиці геть усе чисто чути. Вікна позачинювані і позаклеювані, а все, що робиться у дворі, як на телевізорі, — і видно й чутно. І що діти там витворяють — бачимо й чуємо, як у кіно.

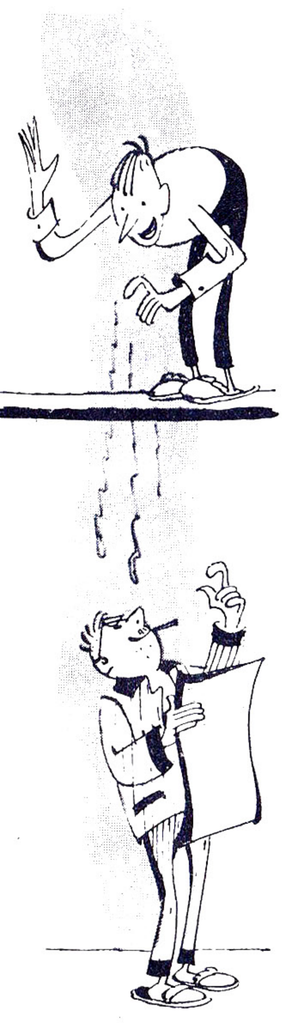

Діти, кажуть, дзеркало душі батька-матері. Так-от, знаємо ми душі усіх батьків і матерів, що живуть у нашому дворі. Знаємо, хто до кого сватається, хто з ким свариться, хто получку доносить додому, а хто — ніколи. Не знав би зроду-віку такого, якби не ідеальна акустика у новому будинку. Скільки я наслухався всіляких пригод! Але найбільш до вподоби мені дискусії про кіно. Є в нашому дворі спокійний і розважливий, мов дорослий, семикласник Вова. Так-от він завжди нав'язує своєму товариству дискусії про кіно. Ось і зараз.

— Вова, а я в кіно піду, — хвалиться семикласнику Вові білобрисий хлопчак з густим ластовинням.

— Немає тепер для дітей кіна, — хмуро відповідає Вова.

— Фі, — заперечує малий і морщить носа в ластовинні. — Наша Люська щодня ходить.

— Вона ж на оті, що до шістнадцяти років не дозволяють, дивиться... А тепер всі кіна такі.

Замислюється малий, а Вова роз'яснює:

— То вони так пишуть, щоб більше публіки сходилось. Тато розказував: він дивився вчора з мамою і нічого там т а к о г о немає.

— Чого т а к о г о? — допитується у Вови малий.

— Ну, ч о г о не дозволяють дивитися до шістнадцяти, — терпеливо розтовкмачує семикласник Вова цікавому малому.

— А ч о г о не дозволяють? — доскіпується той у ластовинні.

— Ну, як роздягаються тьоті перед сном.

— А хіба в кожному кіні роздягаються?

— Люся казала — в кожному.

— Фі-і, — розчаровується малий, і ніс його ще більше морщиться. — Я сто разів бачив, як роздягається тьотя Маша. Наші вікна ж навпроти. Тьотя Маша ніколи не гасить світла, як роздягається.

— А в кіно, каже Люся, гасять.

— Фі-і, — ще більше розчаровується малий. А по хвильці питає: — А хіба Люсі є шістнадцять?

— Нє, — крутить головою Вова. — Чотирнадцять. Вона висока, і всі думають, що доросла. А Женька-маленька завжди з паспортом ходить у кіно.

— Фі-і... приходьте до нас, я сам вам покажу кіно з тьотею Машею. І — дурно.

На цьому дискусія на мистецько-етичну тему припиняється. Але припиняється на якийсь час, аби потім спалахнути з новою силою, у новому товаристві, часом не зовсім підготованому до такої складної теми.

Поки готується до дискусії інше товариство, розповім вам про нашу тьотю Машу. Вперше я почув про неї від хлопчака з рясним ластовинням. Він енергійно розповідав, за що «тьотя Зіна побила тьоті Маші мармизу». Тьотя Зіна — це симпатична продавщиця з дієтичного магазину, а тьотя Маша — буфетниця молочного кафе. З уст цікавого хлопчака я взнав навіть, через кого «побила мармизу» тьотя Зіна. Через червонодеревця Степана Осику. Бо він ходив з Машею дивитись балет на льоду «Зимова фантазія», або, як називають газети, «Казкова феєрія». Сміху було в усьому дворі з тієї феєрії.

На бідну тьотю Машу тепер діти пальцями тикають:

— Оце та тьотя, що ходила по льоду з Степаном Осикою...

Мені потерпіла скаржилась:

— Таке удовольствіє мала од тої фантазії. Мислі всякі появились. Прийшла додому, а ця макоцвітна з кулацюгами. А за що? Я женщина одинока, слободна, з ким захочу, піду не тільки на лід, а й під лід, як заманеться. Хіба я винна, що тягне чоловіків до мене, як магнітом. Мені навіть один бездітний артист, лірическький пенсіонер, говорив: «Ви женщина вище середньої привлєкательності». А Зіна мені своїм Осикою очі коле... Я женщина слободна. Сьогодні тане, мов віск, Осика, завтра — лірическький пенсіонер. Хай Зіна свого Осику стереже краще.

Що Маша женщина вище середньої привабливості, говорив якось і малий з щедрим ластовинням.

— Було нам з татом за тьотю Машу! Біда! Вона якраз чепурилась перед дзеркалом. Тато стояв-стояв біля вікна, а тоді сказав сам собі: «Да-а...» А тут якраз мама ввійшла, почула оте «Да-а». І почалось. Спочатку на тата: «Бач, очі вирячив, немов на що й путнє. При дитині... І сорому немає! Правда, тобі так соромно, як тій кобилі, що воза перекинула: Бач, як кіт на сало...» Було нам з татом через ту тьотю Машу. Біда!

Але мале товариство, мабуть, уже підготувалося до нової дискусії. Послухаємо.

— А наш Мишко служить на есмінці.

— А наші тато з мамою і з тьотею Ніною і дядею Борею у кіно ходили.

— Велике діло...

— А от велике. Бо ж не всім дозволяється те кіно.

— І-і-і, — розтягує друга дівчинка. — Можна й по телевізору дивитися. Законно.

— Ми ще не купили...

— А ми давно... Бо це — економія. Тато каже — театри горять через телевізори.

— А по телевізору показують о т і фільми?

— Ще й скільки!

— І ти дивишся?

— Законно. Бо в кінотеатрах написано: «Дітям — не дозволяється», а телевізорна тьотя оголошує: «Дітям — не рекомендується». Мама й каже: «Не рекомендується — слово не категоричне. Дивіться, діти». І ми — дивимось. Законно.

Словом, я задоволений нашим новим будинком. Питаю через стінку сусіда після одного диспуту на мистецько-етичну тему:

— Ти слухав дискусію про кіно?

— Угу, — бадьористо відгукується Гриша. — Здорово!

Авжеж здорово. Ми самі живемо, як у кіно. Все бачимо, все чуємо, що робиться в кожній квартирі нашого двора. Тільки сумнів інколи бере: «А що, коли всі знатимуть, що діється у т в о ї й квартирі?» Ото буде кіно!!

Василь БОЛЬШАК.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

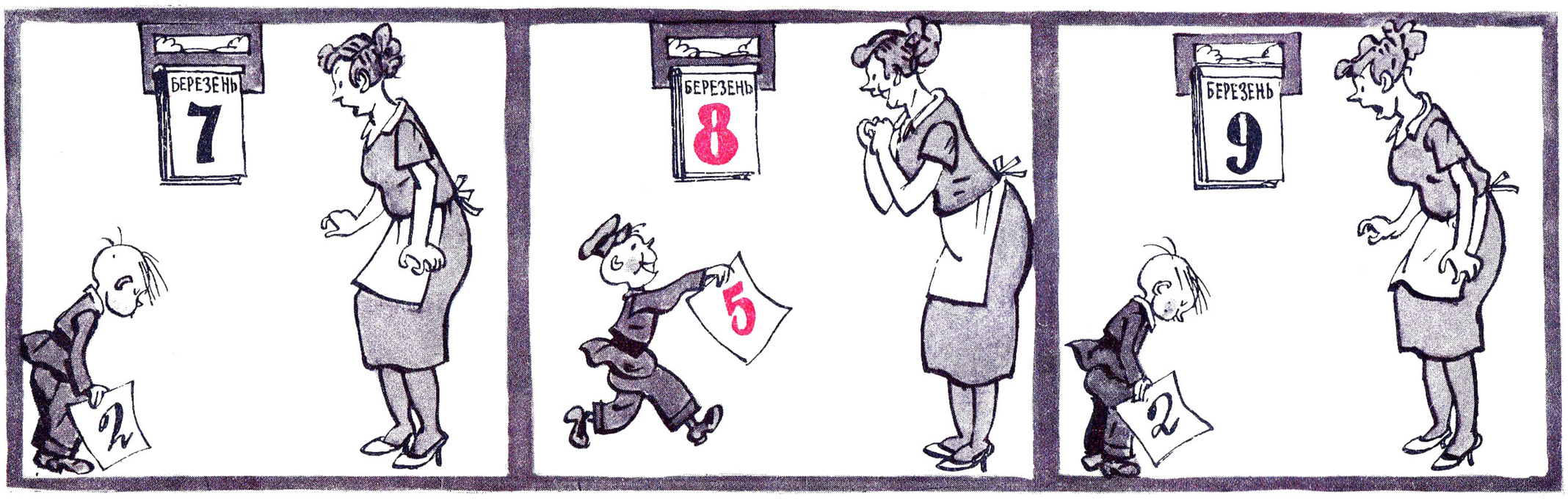

Без слів.

Малюнки з журналів і газет:
«Квік» (Мюнхен), «Лудаш Маті» (Будапешт).
«Пенч» (Лондон), «Стършел» (Софія),
«Франс-діманш» та «Юманіте» (Париж).

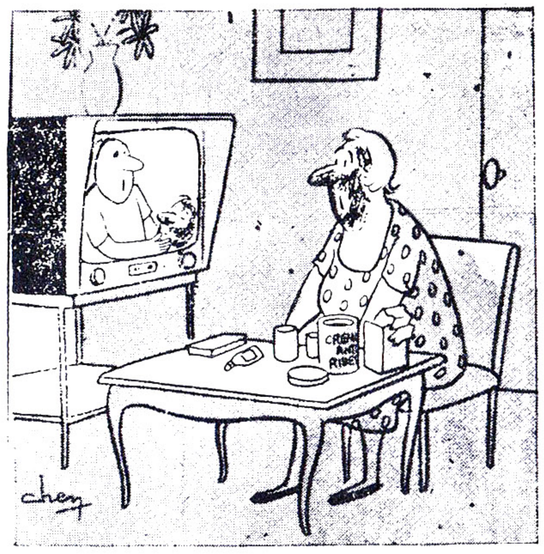

— А як зняти косметичну маску, ми покажемо нашим телеглядачам на тім тижні.

Без слів.

Морозиво кар'єриста.

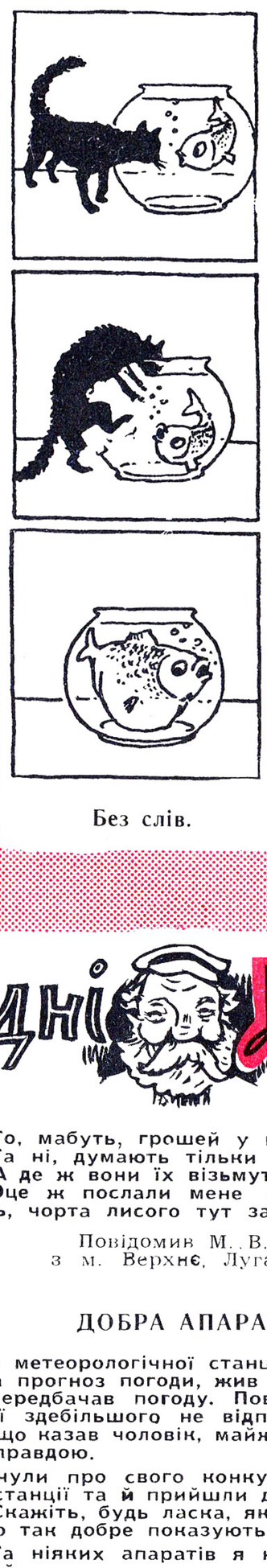

Без слів.

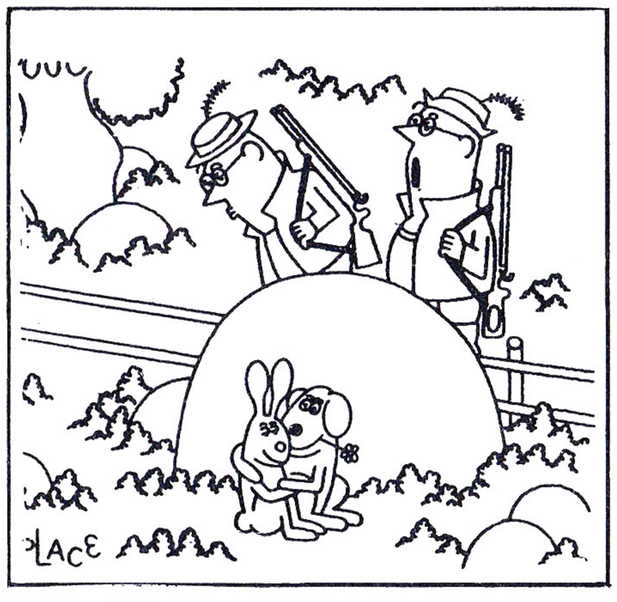

— Мій пес хороший зайчатник, але інколи буває дуже сентиментальним.

Без слів.

«ПОЖАЛІВ» БАТЬКА

Батько з сином молотили жито на току ціпами. Надвечір син і каже батькові:

— Ідіть, тату, додому, відпочиньте, та заодно і пшона натовчете.

ЯК РАНІШЕ ЧОБОТИ НОСИЛИ

— От колись, — каже старий онукові, — ми по десять років одні чоботи носили. А ходили далеко, із села в село, із міста в місто, роботу шукали.

— А як же ви їх носили? — запитує онук.

— Та як? Від села до села верст зі тридцять на плечах пронесеш, а як до хазяїна в хату — у нових чоботях.

ПОЗАЗДРИВ

Було це ще до революції. Прийшов на шахту із села хлопець на заробітки. Одного разу зібрались шахтарі вечеряти: хто хліб чорний з часником їсть, хто чай п'є. Ось хлопець і каже:

— Ех, наші дома молочко попивають!

А один і питає:

— А що, у твого батька корова є?

— Та ні, думають купувати.

— То, мабуть, грошей у вас багато?

— Та ні, думають тільки зібрати.

— А де ж вони їх візьмуть?

— Оце ж послали мене на заробітки, та, мабуть, чорта лисого тут заробиш.

Повідомив М. В. ЧОРНОБРИВКО
з м. Верхнє, Луганської області.

ДОБРА АПАРАТУРА

Біля метеорологічної станції, яка щодня подавала прогноз погоди, жив один чоловік. Він теж передбачав погоду. Повідомлення метеостанції здебільшого не відповідали дійсності, а те, що казав чоловік, майже завжди виявлялося правдою.

Прочули про свого конкурента працівники метеостанції та й прийшли до нього:

— Скажіть, будь ласка, які ви маєте апарати, що так добре показують погоду?

— Та ніяких апаратів я не маю, — відповідає той.

— Не може бути... А як же ви так добре угадуєте погоду?

— Як?.. А дуже просто... Я слухаю прогноз вашої станції і говорю навпаки... От вам і вся моя апаратура.

Повідомив Василь ВІТРАК
з м. Бухареста (Румунія).

ПОСМІЯВСЯ

Якось їхав панок з ярмарку і зустрів у дорозі мужика. Захотів з нього посміятись. От він і каже мужикові:

— У мене в солі черви завелись... Чи не знаєш, мужик, що робити?

Мужик йому і відповідає:

— А ти, пане, зроби так: як випаде перший сніг, візьми снігу, перепали його і посип сіль попелом, то й черви пропадуть.

Повідомив К. ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ
з радгоспу «Селетинський», Іртищського району, Павлодарської області, Цілинного краю.

САМОЗАХИСТ

Іде селом п'яний. Раптом йому дорогу перебігло курча. П'яний, не довго думаючи, штурхонув чоботом курча, і вбив його. З двору вийшла хазяйка і почала лаяти п'яного:

— За віщо ж ти, негіднику, убив моє курча?

П'яний подивився на хазяйку, потім на убите курча і промирив:

— А хто знає, що у твого курчати на думці було, а раптом воно мене клюнуло б.

Повідомив Л. А. НОВИКОВ
з шахтоуправління 1-біс ім. 1 Травня, Шахтарського району, Донецької області.

Що таке поліклініка — навіть діти знають. Це такий будинок, де багато-багато кімнат і ще більше людей у білих халатах. І ті люди у білих халатах лікують різні хвороби.

Хто недочуває — йде до одного лікаря, хто недобачає — іде до іншого. Скільки хвороб, стільки й лікарів. Одним словом, «полі», а «полі», значить, — багато.

Відкриває таку поліклініку і Перець.

Перець буде в ній головним лікарем. І кабінетів у перчанській поліклініці теж буде чимало. І всі хвороби Перець лікуватиме тільки на свій перчанський лад. От, наприклад, кабінет отоларинголога. У цьому кабінеті лікують хвороби вуха, горла, носа.

Трапиться такий громадянин, що недочуває... Ну, словом, до скарг трудящих не прислухається, голосу мас не чує, критики знизу недочуває. От Перець такого громадянина записує на прийом (на своїх сторінках) до поліклініки і своїми перчанськими препаратами йому вуха прочищає.

А, може, такий товариш трапиться, що горло в нього хворе. Зірвав горло. Промови, знаєте, промови та ще промови... Зобов'язання та ще зобов'язання, та все підвищені, та все підвищені, та на все горло, та на все горло! А головою не дуже працював товариш і руками теж не дуже... Як тут було горло не зірвати? От Перець і має намір такому товаришеві горло полікувати. Рецепт такий виписується (на сторінках журналу), щоб горло у товариша відпочило, а голова працювала, і руки теж щоб працювали.

Носа Перець теж лікує. Особливо тим, у кого він догори задирається і голову догори за собою тягне. Буває така хвороба, що ніс важчає, а голова легшає. Паморочиться голова від колишніх успіхів, а ніс голові все на світі заступає. Коли такого товариша вчасно не полікувати, хвороба може далеко зайти.

Є в перчанській поліклініці і хірургічний кабінет. Він в основному вивихи вправляє. Кому що. У кого що вивихнеться, тому те й вправить. Бракоробам — руки. Буде Перець у своїй поліклініці вправляти руки бракоробам. А, може, кому треба мозок вправити, то й за цим діло не стане.

Перчанська поліклініка матиме кабінет, який лікуватиме різні шкіряні хвороби. (Запис шкурників позачерговий). Коли у людини дуже руки сверблять (дуже тій людині хочеться запустити обидві руки у державну кишеню), то таких пацієнтів Перець теж прийматиме позачергово і позачергово рецепти їм виписуватиме. Для липкоруких Перець рекомендуватиме стаціонарне лікування...

Першою записалася до окуліста дирекція Мукачівської (Закарпатська область) швейної фабрики.

Не все гаразд з очима у мукачівських швейників. Мабуть, недобачати почали. До чорних пальт пришивають сині рукави, і в такому вигляді пальта потрапляють у продаж.

Сподіваємось, що перчанський окуліст допоможе потерпілим. Як допомогти потерпілим покупцям, нехай подумають самі швейники.

Працівники фабрики «Україна» з міста Дніпропетровська зажадали негайного втручання перчанського хірурга. Руки у них не туди стоять. Виробляють на цій фабриці захисні окуляри для робітників багатьох підприємств. Через день-два у 90 процентів цих окулярів ламається оправа і тоді скельцями можна хіба що пускати сонячних зайчиків.

Для консультації по вправлянню вивихів перчанський хірург має намір запросити начальника Дніпропетровського облмісцевпрому Олексія Гарасимовича Дудкіна.

Гострою формою глухоти захворіли працівники торгівлі з міста Запоріжжя, вони настільки вже не чують запитів споживачів, що з продажу зникли такі елементарні товари, як мильний порошок та зубні щіточки.

Перчанський отоларинголог прийме потерпілих у першу чергу.

Черговий реєстратор Перчанської поліклініки
М. БІЛКУН.

КЛУБ ГУБИТЕЛІВ ПРИРОДИ

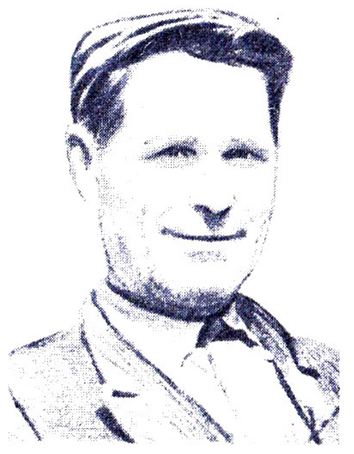

Чого б, ви думали, так радіє Верба Павло Семенович? (Фото № 1).

Як же ж йому не радіти! От і до Клубу губителів природи прийняли чоловіка. Не багато й потрудився, а прийняли. Що то техніка! Павло Семенович працює шофером у держплемінному заводі «Старий Коврай» (Чорнобаївський район на Черкащині), і трапився йому якось по дорозі лось... Ну що таке одна лосева сила в порівнянні з десятками кінських сил автомашини? Хіба ж міг змагатися лось з Павлом Семеновичем?

Загнав Павло Семенович лося. Здох лось. А Павло Семенович вийшов переможцем у цьому авто-лось-кросі. От і радіє.

Верба на суші переміг лося, а його земляки Григорій Заїка (фото № 2) та Микола Велько (фото № 3) вийшли переможцями на воді. Вони помітили, як лось перепливав Дніпро у районі Кременчуцького моря, сіли в човен, наздогнали лося й забили його веслами. З лося вийшов дух, а два браконьєри увійшли до Клубу губителів природи повноправними членами.

* * *

З тріумфом були прийняті до членів Клубу губителів природи (секція рибогуби-хіміки) директор Шамраївського цукрового заводу (Сквирський район, Київської області) Максимович та головний інженер цього заводу Красношапка.

Рибогуби-ентузіасти, не шкодуючи власних сил (і носів) отруїли Шамраївський ставок, звідки смердюча вода по системі ставків пішла у річку Рось.

Є всі підстави вважати, що риба у Росі теж не врятується.

* * *

Тріумф шамраївських рибогубів-хіміків був трохи затьмарений повідомленням про надзвичайні успіхи дирекції цукрового заводу «Хрещатик» Заставнівського району, Чернівецької області.

Найпримітивнішими методами дирекція цього заводу домоглася того, що на десятки кілометрів попливла Дністром мертва риба і тисячі тисяч мальків...

Дирекцію цукрового заводу «Хрещатик» у повному складі одноголосно прийнято до Клубу губителів природи.

Мал. БЕ-ША

— Їй-бо, це не самогоноваріння! Це у школі синові задали вивчити закон сполучених посудин...

ДО ДОЩИКА В СЕРЕДУ...

«Дорогий Перче, — пишуть з Кіровоградщини, з Онуфріївського райпромкомбінату, — Київська контора тресту «Укрбурвод» третій рік не виконує договору, не свердлить свердловину, не добуває нам воду. Що робити?»

«Любий Перче, — пишуть з Житомирщини, з Барашівського районного відділення «Сільгосптехніка», — Житомирський «Водобуд» гроші за буріння свердловини вибурив, а свердловину бурити не хоче. Що робити?»

Даємо відповідь. Води не буде у двох випадках. Або тоді, коли не починали бурити, або тоді, коли бурили так завзято, що бур виліз на той бік аж у пустелі Сахарі. У Сахарі ж, як відомо, з водою сутужно.

І в тому, і в другому випадку вода може бути тільки після дощика в четвер.

Перець з свого боку зобов'язується ні до дощика в середу, ні після дощика в четвер спокою цим організаціям не давати доти, доки не з'явиться у вас справжня вода.

В. ВАСЮК.

ТРУДИ І ПЛОДИ

У Красилові (Хмельниччина) на розі вулиць Чапаєва і Коцюбинського стоїть бурова установка, деталями якої граються діти. Будинків тут побудовано багато, а колодязя жодного немає. Жителям доводиться ходити по воду за півкілометра. (З листа до редакції).

Трудились довго, і зусилля
Належні принесло плоди:
Тепер на вулиці немає
Ні установки, ні води.

К. ЮР.

МРІЯ СОЛОПІЯ

Завферми Сидір Солопій
Був на нараді обласній.
Заходив він до зоопарку,
А потім випив добру чарку
І в нього після первака
Ідея виникла така:

— Якби на ферму взять жирафу
У наш колгосп, в село Мурафу,
І з неї у корівнику
Тварину вивести таку,
Щоб довжелезну шию мала.
Корми в сусідів поїдала
Й давала, тільна і гладка,
За день сто відер молока!..

Ой, Солопіє, ти, нівроку,
Подумав не із того боку,
По молоку з твоїм гібридом,
Повір, далеко не поїдем.

Микола КАРПОВ.

Друже Перче!

Можеш нас поздоровити: машинний парк нашого колгоспу збагатився ще однією технічною новинкою — агрегатом ВП-300.

Щоб ти собі не сушив голову над цією назвою, зразу розшифруємо її: це повітропідігрівач для просушування кукурудзи. Роботяща машина. Дме вона так, що й вітрові, мабуть, заздрісно, а от тепла чомусь не дає. Тепла ця машина боїться, як вогню, а вогонь у ній горіти не хоче, бо форсунки не розпорошують пального.

Але й це ще не все. Хоч у машині пальне не горить, зате ж вся інша снасть і котушки — просто-таки палають: не встигаєш їх міняти...

Цього повітропідігрівача послав нам Харківський машинобудівний завод.

Ми б сказали керівникам заводу спасибі за цю технічну новинку, та сам, Перче, бачиш — нема за що!

Механізатори: І. КРАВЧЕНКО, Г. ПОПОВ, М. ЛІСТРАТЕНКО.

Колгосп «Дружба»,
В.-Писарівського району,
Сумської області.

Хочеш знати, що таке неповна середня школа? Це, очевидно, школа така, як наша: за назвою — середня, а по суті — неповна: у ній не вистачає чотирьох класів. Їх уже чотири роки добудовує, та ніяк до діла не доведе, дуже прудкий до роботи Лубенський міжколгоспбуд на чолі з директором Тихим та головним інженером Броншвагом.

Заповзята робота наших будівельників так сподобалася учням школи, що вони про них навіть віршика склали:

«Міжколгоспбуде,
міжколгоспбуде,
Коли ж, нарешті,
кінець буде?..»

Я з тобою згоден, Перче, що це погані вірші. Але ж результати чотирирічної роботи Лубенського міжколгоспбуду — ще гірші!

В. ДЗЮБА,
директор школи.

с. Калайдинці,
Лубенського району,
Полтавської області.

Наберися духу і читай: Укрголовліспапірпостачзбут. Прочитав?

Тепер — послухай. Оцей самий Укрголовліспапірпостачзбут своїми нарядами № 74681 і № 74983 виділив Дзержинському міжколгоспбуду (Житомирської області) 55 кубометрів лісу на будівництво тваринницьких приміщень.

Оскільки було визначено, що строк виконання цих нарядів — другий і третій квартали 1961 року, а тепер уже 1962 рік, то, мабуть, доречно буде спитати: а що ж з того занаряджeного лісу вже споруджено?

Можемо відповісти: споруджено велике... ніщо.

Бо замість деревини ми одержали від наших постачників самі лише папірці.

Нам, Перче, відомо, що папір роблять з дерева. Чи не можеш ти за нас поклопотати перед Укрголовліспапірпостачзбутом, щоб він деревину нам надсилав у неперероблeному вигляді.

МАРТИНЮК,
голова міжколгоспбуду.

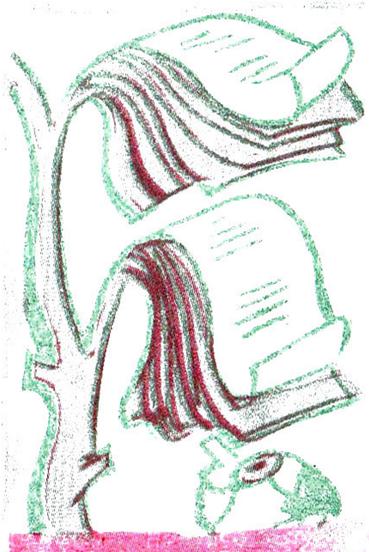

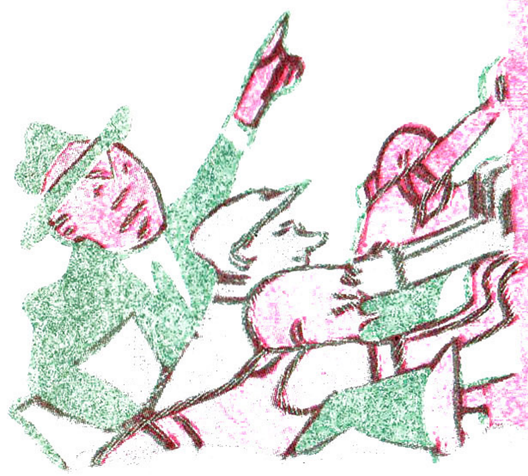

Ні, що не кажи, а механізація трудомістких процесів — це таки штука прогресивна! Як, наприклад, у нас, на цегельному заводі «Червона гора», раніше було з вагонами? Ніякого колійного транспорту завод не мав, і пересувати вагони з місця на місце робітникам доводилося за допомогою власних плечей.

Інша справа — тепер! Тепер у нас є потужний мотовоз. То нічого, що за нього доводиться щомісяця вносити 60 карбованців орендної плати, зате — є на що подивитися!

Очей з нього не спускає начальник нашого заводу т. Макуха! Він, можна сказати, і порошині не дає впасти на той мотовоз. А вагони, між іншим, робітники і тепер переганяють з місця на місце плечима.

Береже т. Макуха техніку. Дбайливий господар!

Таку дбайливість, здається нам, і в пресі відзначити не гріх.

Л. КАЛЬЧЕНКО.

Артемівський район,
Донецької області.

Ти, видно, думаєш, що скромна прадідівська лопата не може проти техніки встояти. А от послухай, як воно іноді буває.

У нас на заводі при вивантаженні доломіту і магнезиту лопата трудиться. Задумали заводські раціоналізатори її на спочинок послати. Для нього треба було склад збудувати, траншеї вирити і колію туди підвести. Тоді через люки у вагонах доломіт з магнезитом самі у траншеї сипалися б.

Але начальник заводської лабораторії автоматизації та механізації Дмитро Іванович Шандра не послухав людей. Гайнув він аж у Бердянськ і там десь викопав за 127.170 крб. (старими грішми) так звану розвантажувальну машину «МВС». Привезли її, а вона погарчала, подеренчала та й стала. Уступила місце лопаті.

Ми, Перче, не сподіваємося чимось тій машині зарадити, бо до неї, кажуть, навіть запчастин нема. Випустили її для експерименту, але побачили, що діла з неї не буде, то й перестали випускати. Хочеться тільки при твоїй допомозі зарадити Шандрі. Може, буде він до людей прислухатися, може, зрозуміє, що техніка — річ хороша, але, крім неї, ще й здоровий глузд у кожній справі потрібний.

В. ВИХРОВ,
член бригади комуністичної праці.

Завод ім. К. Лібкнехта,
м. Дніпропетровськ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

«НА ГАЛЬМАХ ІНТУЇЦІЇ»

Так звався фейлетон, надрукований у № 18 журналу за 1961 рік. У фейлетоні розповідалося про те, що в Кривому Розі на шахті «Гігант-Глибока» рудника ім. Ф. Дзержинського працює бригада комуністичної праці Олександра Ростального. Бригада ця уславилася видатними рекордами швидкісної проходки. Продуктивність праці прохідників була б ще вища, коли б на допомогу гірникам прийшла нова високопродуктивна породонавантажувальна машина «Кривбас-250». Фейлетон «На гальмах інтуїції» викривав причини, що гальмували виготовлення цієї машини.

«Кривбас-250» було спроектовано інститутом «Діпрорудмаш» і схвалено Дніпропетровським раднаргоспом, як кращу з відомих породонавантажувальних машин. У 1961 році передбачалося випустити 20 таких машин.

Проте Державний комітет по автоматизації та машинобудуванню обмежив випуск «Кривбасу-250» до 5 машин і вирішив провести порівняльне випробування його з аналогічними машинами, виготовленими іншими раднаргоспами.

У зв'язку з цим план було переглянуто. Криворізькому заводові «Комуніст» доручили випустити в 1961 році 5 машин «Кривбас-250». Але завод випустив не п'ять, а лише дві машини. Та й випустив їх не в березні 1961 року, як планувалося, а з великим скрипом аж наприкінці року.

Ще дві машини виготували інші підприємства. Отже, в 1961 році на випробування стало не двадцять і навіть не п'ять, а лише чотири машини.

Про це написав нам начальник управління гірничої промисловості Дніпропетровського раднаргоспу т. Журавльов. Написав у січні 1962 року, через чотири місяці після опублікування фейлетону.

І темпи виготовлення «Кривбасу-250», і темпи реагування Дніпропетровського раднаргоспу на виступ Перця наводять на думку, що і раднаргосп, і його управління гірничої промисловості не дуже вболівають за те, щоб високопродуктивні породонавантажувальні машини швидше прийшли на допомогу нашим гірникам.

Що ви на все це скажете, шановні товариші з Дніпропетровського раднаргоспу?

●

★ У № 17 журналу за 1961 рік у розділі **«Клуб губителів природи»** Перець зокрема писав про браконьєра лісника Кушугумського лісництва (Запорізька область) Бурякова М. М. та про те, що Пирятинський овочесушильний завод забруднює своїми відходами річку Удай.

Перший заступник прокурора УРСР т. Самаєв М. повідомив редакцію, що перелічені факти повністю ствердились. На Бурякова накладено штраф у розмірі 30 крб. І попереджено, що коли його ще раз спіймають, як браконьєра, проти нього буде порушено кримінальну справу.

Щодо забруднення річки Удай, то після виступу Перця Полтавський раднаргосп прийняв рішення про будівництво додаткових об'єктів гідроочисних споруд на Пирятинському овочесушильному заводі. Крім того, за поданням прокурора Пирятинського району, це питання розглядалося на бюро райкому партії. За безгосподарність і порушення законів про охорону природи директора заводу Чернявського Д. А. знято з роботи і покарано в партійному порядку.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Набрався хоробрості.

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

БІДА

Він часто скаржився на свою біду:
—Ніяк кінців з кінцями не зведу!..
Погляньте, люди добрі, чи не так—
Не сходяться ні пасок, ні піджак.

КОТЯЧА ЛЮБОВ

— Люблю я дуже солов'їв —
Із пір'ям всіх би їх поїв.

ПЕРЕВАНТАЖЕНИЙ ПОЕТ

Про матір віршів написав до ста,
А матері — ні одного листа.

ЗДИВОВАНА МУХА

Ну, як це так?! —
На світі вік прожить
І сліду після себе не лишить?!

Михайло ХИЖКО.

с. Голоби
на Волині.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН, П. ГЛАЗОВИЙ, К. ЗАРУБА, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна» Адреса редакції: **Київ, вул. Леніна, 19.** Тел. 4-35-82. 4-73-94. 4-41-83. Передплатна ціна 20 коп. на місяць.

Журнал «Перець» № 5 (472) (на украинском языке). Підписано до друку 20. II. 1962 р. Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 01325. Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна», Київ, А. Барбюса, 51/2. Зам. 1083. Тираж 300 000 прим.

Відсканував Іван ТОЛОКНЬОВ,
опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:
http://perec-ua. livejornal.com

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

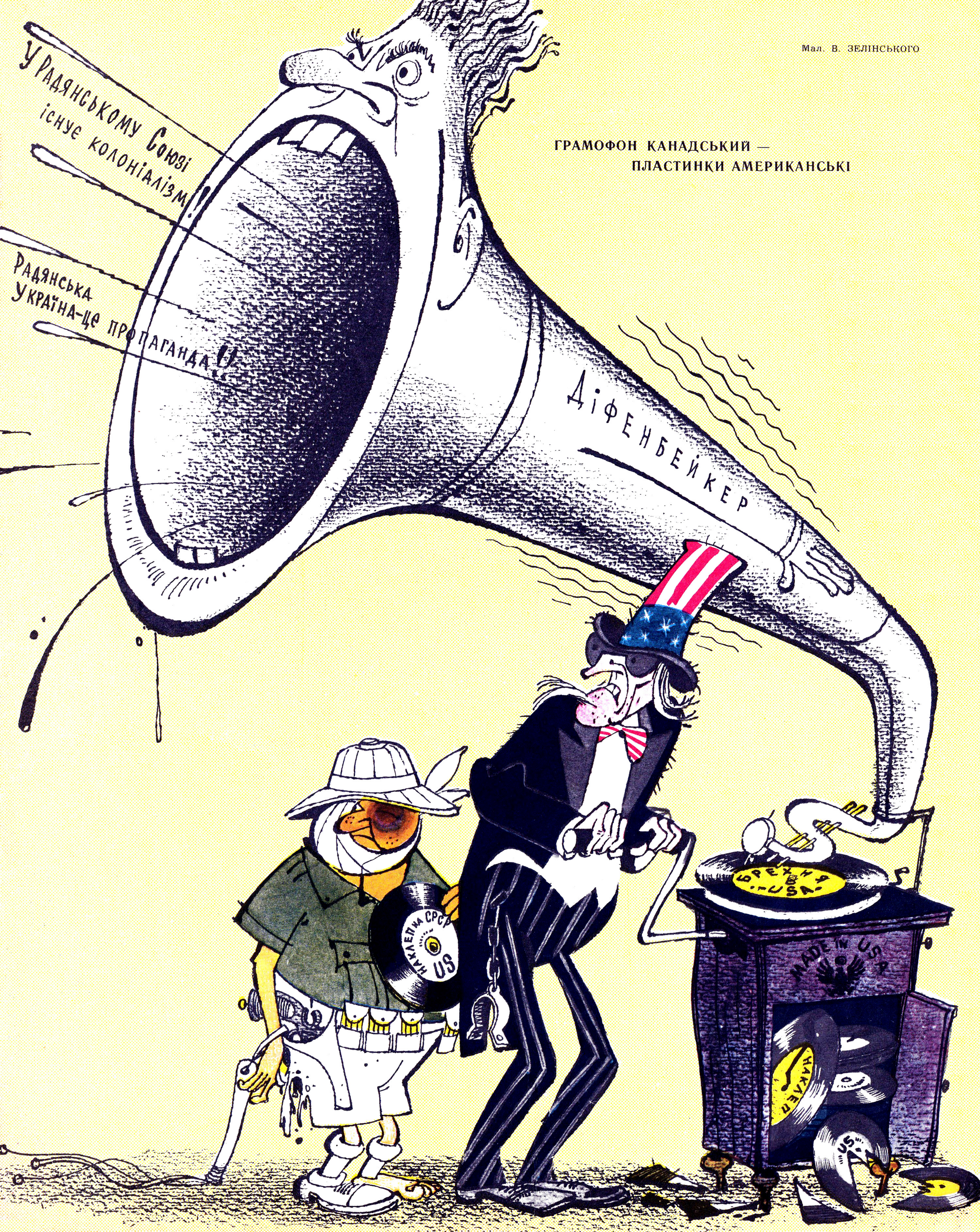

ГРАМОФОН КАНАДСЬКИЙ —
ПЛАСТИНКИ АМЕРИКАНСЬКІ